

Bruselj, 14. februar 2020
(OR. en)

5767/20

COMPET 42
IND 15
MI 36

DOPIS

Pošiljatelj: predsedstvo

Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet

Zadeva: *Priprava zasedanja Sveta za konkurenčnost 27. in 28. februarja 2020*
Evropski zeleni dogovor – prehod na podnebno nevtrarno in krožno
industrijo EU
predstavitev s strani Komisije
orientacijska razprava

V prilogi vam pošiljamo dopis predsedstva z naslovom „Evropski zeleni dogovor – prehod na podnebno nevtrarno in krožno industrijo EU“ za orientacijsko razpravo na seji Sveta za konkurenčnost 27. februarja 2020.

Seja Sveta za konkurenčnost, 27. februar 2020

Evropski zeleni dogovor – prehod na podnebno nevtralno in krožno industrijo EU
Informativni dokument predsedstva za izmenjavo mnenj

Evropski zeleni dogovor, ki ga je Komisija objavila 11. decembra 2019, določa, kako doseči, da bo Evropa do leta 2050 postala prva podnebno nevtralna celina, pri čemer bi okrepili gospodarstvo, izboljšali zdravje in kakovost življenja ljudi, varovali naravo in zagotovili, da nihče ne bo zapostavljen.

Evropski svet je 12. decembra 2019 odobril cilj doseganja podnebno nevtralne EU do leta 2050, se seznanil s sporočilom o zelenem dogovoru in Svet pozval, naj nadaljuje delo v skladu z odobritvijo cilja za leto 2050. Evropski svet je poudaril, da bo naslednji večletni finančni okvir znatno prispeval k podnebnim ukrepom.

Poleg tega je Evropski svet poudaril, da morajo biti vsa zadevna zakonodaja in politike EU usklajene s ciljem podnebne nevtralnosti, h kateremu morajo tudi prispevati, ob hkratnem zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev.

Evropski zeleni dogovor določa časovni načrt s politikami in ukrepi za uresničitev preobrazbe, ki jo potrebujemo v vseh sektorjih. Številni izmed njih se bodo izvajali v prvem letu mandata Komisije in bodo pomemben del njenega delovnega programa za leto 2020.

Komisija je napovedala, da bo izboljšala način, na katerega njene smernice za boljše pravno urejanje in podporna orodja obravnavajo vprašanja trajnostnosti in inovacij. Cilj je zagotoviti, da bodo vse pobude v okviru zelenega dogovora dosegle svoje cilje na najbolj učinkovit in najmanj obremenjujoč način, vse druge pobude EU pa izpolnile zeleno prisego, ki pravi „ne škodujmo“.

Hrvaško predsedstvo je pripravljeno spodbujati razprave v okviru Sveta o vseh predlogih v zvezi s tem.

Zavezanost industrije čistemu in krožnemu gospodarstvu

Evropska industrija ima osrednjo vlogo v prihodnosti Evrope, saj je pomemben vir trajnostne in vključujoče gospodarske rasti. Močna industrijska baza je temelj naše konkurenčnosti in blaginje. Brez sodobne industrije družbe ne bo mogoče preoblikovati v smeri trajnostne, podnebno nevtralne in digitalne prihodnosti.

Kot je opisano v evropskem zelenem dogovoru, doseganje podnebno nevtralnega in krožnega gospodarstva zahteva celovito mobilizacijo industrije. Preoblikovanje industrijskega sektorja in vseh vrednostnih verig traja 25 let, celo generacijo. Evropi mora omogočiti prehod iz linearnega v krožno gospodarstvo, tj. iz gospodarstva, ki „sprejema-proizvaja – prodaja – odlaga“, v gospodarstvo, ki popravlja, ponovno uporablja, ponovno izdeluje in, šele ko so te možnosti izčrpane, reciklira in vire vrne nazaj v proizvodnjo. Da bo vse pripravljeno do leta 2050, je treba v naslednjih petih letih sprejeti potrebne odločitve in ukrepe.

Novi poslovni modeli, ki jih omogoča digitalizacija, so nujno potrebni za pospešitev krožnosti in spodbujanje dematerializacije našega gospodarstva, da bi postala Evropa manj odvisna od primarnih materialov.

Prehod je priložnost za razširitev trajnostnih gospodarskih dejavnosti, naravnanih na ustvarjanje delovnih mest. Na svetovnih trgih obstaja velik potencial za tehnologije z nizkimi emisijami, trajnostne proizvode in storitve. Podobno tudi krožno gospodarstvo ponuja velike možnosti za nove dejavnosti in delovna mesta. Vendar je preoblikovanje prepočasno in neenakomerno.

Hkrati obstaja tveganje selitve virov CO₂, vse dokler številni mednarodni partnerji ne bodo imeli istih ambicij kot EU, ki svoje podnebne ambicije povečuje. To tveganje bi bilo bodisi posledica prenosa proizvodnje iz EU v druge države z nižjimi ambicijami za zmanjšanje emisij bodisi posledica zamenjave proizvodov iz EU z ogljično intenzivnejšimi uvoženimi proizvodi. Če bi se to tveganje uresničilo, se svetovne emisije ne bi zmanjšale. Komisija zato preučuje mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah za izbrane sektorje (z namenom predložitve predloga leta 2021).

Komisija bo marca 2020 sprejela industrijsko strategijo EU, v kateri naj bi bil obravnavan dvojni izziv zelene in digitalne preobrazbe z vidika vseh relevantnih področij politike. Evropa mora še povečati potencial digitalne preobrazbe, ki je ključni dejavnik pri doseganju ciljev zelenega dogovora. Močnejše krožne industrijske vrednostne verige so ključnega pomena za zeleno in trajnostno industrijo EU in hkrati omogočajo konkurenčne prednosti EU kot prvega akterja, ki si prizadeva za ogljično nevtralnost. Upravljanje podjetij bi se moralo spremeniti, saj se številna podjetja osredotočajo na kratkoročni finančni donos namesto na dolgoročni razvoj in trajnostnost. Bistveno je spodbujati nove oblike sodelovanja z industrijo in vlagati v strateške vrednostne verige. Krepitev evropskih vrednostnih verig je v svetovnem okviru pomembna za krepitev industrijske konkurenčnosti in strateške neodvisnosti. Projekti skupnega evropskega interesa so eden od pomembnih instrumentov za podpiranje strateških vrednostnih verig na ravni EU, vendar ne bi smeli biti edini.

Evropa ne more brez energetsko intenzivnih panog, kot so jeklarska, kemijska in cementna industrija, saj te oskrbujejo več ključnih vrednostnih verig. Razogljičenje in modernizacija tega sektorja sta bistvenega pomena. Priporočila skupine na visoki ravni za energetsko intenzivne panoge kažejo na zavezanost industrije tem ciljem¹. Opisujejo ukrepe, ki bi lahko zagotovili ustrezne tržne signale za privabljanje novih naložb v Evropo, pomoč podjetjem pri uvajanju stroškovno učinkovitih poti do podnebne nevtralnosti ter izkoriščanje novih poslovnih priložnosti v Evropi in tujini. Ta priporočila so osredotočena tudi na potrebo po zagotovitvi pravičnega prehoda in upoštevajo, da je treba delavce opremiti z novimi spretnostmi, skupnostim, ki so odvisne od teh industrij, pa pomagati pri obvladovanju prehoda. Zagotavljanje preskrbe s trajnostnimi surovinami, ki so potrebne za čiste in digitalne tehnologije, je prav tako strateškega pomena za uresničitev zelenega dogovora.

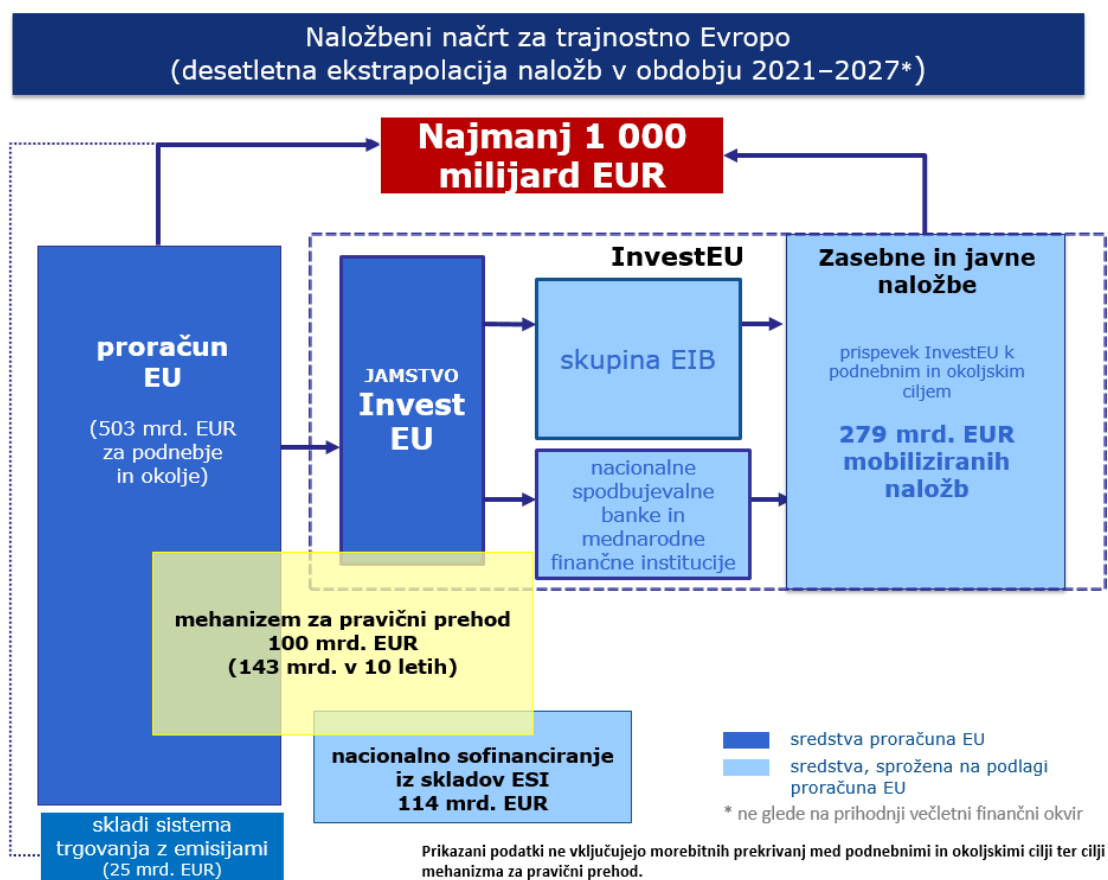
---

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_19_6353.

Nov akcijski načrt za krožno gospodarstvo bo skupaj z industrijsko strategijo prispeval k posodobitvi gospodarstva EU in izkoriščanju priložnosti krožnega gospodarstva doma in po svetu. Eden ključnih ciljev novega okvira politike bo spodbuditi razvoj vodilnih trgov za podnebno nevtralne in krožne proizvode v EU in širše ter evropsko gospodarstvo preusmeriti k čim večjemu ohranjanju vrednosti in čim večjemu zmanjšanju porabe primarnih virov. Akcijski načrt bo vključeval politiko „trajnostnih proizvodov“, ki bo zagotovila, da bodo proizvodi zasnovani tako, da bodo trajnostni in krožni ter bodo imeli v celotnem življenjskem ciklu manjši vpliv na okolje in družbo, in sicer na podlagi primerljivih in preverljivih podatkov. Prednost pred recikliranjem bo dajal zmanjšanju količine porabljenih materialov in njihovi ponovni uporabi. Spodbujal bo nove poslovne modele in določal minimalne zahteve za preprečevanje vstopa okolju škodljivih proizvodov na trg EU. Okrepil bo razširjeno odgovornost proizvajalca.

Za prehod na trajnostno in podnebno nevtralno gospodarstvo bodo potrebne znatne naložbe po vsej Evropi in odločen odziv politike na vseh ravneh. Ocenjuje se, da doseganje sedanjih podnebnih in energetskih ciljev do leta 2030 zahteva dodatne letne naložbe v višini 260 milijard EUR, kar je približno 1,5 % BDP v letu 2018. Za to naložbo bo treba mobilizirati javni in zasebni sektor. Komisija je 14. januarja predstavila naložbeni načrt za evropski zeleni dogovor, da bi prispevala k izpolnjevanju teh potreb po naložbah (Slika 1). Vsaj 25 % dolgoročnega proračuna EU bi bilo treba nameniti podnebnim ukrepom, Evropska investicijska banka, ki je evropska podnebna banka, pa bo zagotovila dodatno podporo. Da bi zasebni sektor prispeval k financiranju zelenega prehoda, bo Komisija leta 2020 predstavila prenovljeno strategijo za trajnostno financiranje.

Slika 1. Sredstva za financiranje v okviru naložbenega načrta za trajnostno Evropo

Digitalne tehnologije so kritični omogočitveni dejavnik za doseganje trajnostnih ciljev zelenega dogovora v številnih različnih sektorjih. Komisija namerava preučiti ukrepe za zagotovitev, da bi digitalne tehnologije, kot so umetna inteligenca, 5G, veriga podatkovnih blokov, računalništvo v oblaku in računalništvo na robu ter internet stvari, lahko pospešile in kar najbolj povečale učinek politik za obvladovanje podnebnih sprememb, krožno gospodarstvo in varstvo okolja. Te tehnologije lahko pospešijo vključevanje električne energije iz obnovljivih virov na evropske energetske trge in potrošnike spodbujajo k varčevanju z energijo. Digitalizacija prinaša tudi nove priložnosti za daljinsko spremljanje onesnaženosti zraka in vode ali za spremljanje in optimizacijo uporabe energije in naravnih virov. Evropa obenem potrebuje digitalni sektor, ki v središče postavlja trajnostnost. V zvezi s tem nedavno sprejeta digitalna strategija vključuje ukrepe za povečanje učinkovitosti rabe energije in uspešnosti krožnega gospodarstva v tem sektorju, vse od širokopasovnih omrežij do podatkovnih središč. Poleg tega namerava Komisija v okviru navedenega akcijskega načrta za krožno gospodarstvo posebno pozornost nameniti področju elektronike, na katerem bo obravnavala pereče vrzeli v krožnosti elektronskih naprav.

V zvezi s tem naj ministri in ministrice za konkurenčnost razpravljajo o ključnih elementih predlaganega evropskega zelenega dogovora in izmenjajo mnenja o naslednjih vprašanjih:

1. Kako naj politike EU in nacionalne politike podprejo prispevek industrije k doseganju cilja podnebne nevtralnosti do leta 2050? Ali so za doseganje podnebne nevtralnosti in drugih ciljev zelenega dogovora potrebne posebne politike in ukrepi za ključne industrijske sektorje?
2. V kolikšni meri so priporočila, ki jih je objavila skupina na visoki ravni za energetske intenzivne industrijske panoge, skladna z odgovori na vprašanji (1) in (2)? Kakšne ukrepe je treba sprejeti na ravni EU, da bi zmanjšali tveganje selitve virov CO₂?
3. Kako lahko digitalizacija olajša in pospeši prehod na krožno gospodarstvo?
